

Bijlage: Stand van zaken activiteiten Duurzaamheidsagenda 2016 -2030

De dynamische Duurzaamheidsagenda opgebouwd uit een viertal thema's:

1. Energie en duurzaam bouwen
2. Lokale en circulaire economie
3. Groen en duurzame leefstijl
4. Ondersteuning duurzame initiatieven

Hieronder volgt een stand van zaken met betrekking tot de activiteiten die in de agenda zijn opgenomen.

1 Energie en duurzaam bouwen

Activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda	Aanjager	Rol van de gemeente	Voortgang	Stand van zaken
Oprichten Energiecoöperatie voor het lokaal opwekken van elektriciteit. Actie plan en uitvoering Energiecoöperatie	IkWilWatt en/of energie coöperatie(s)	Facilitering met kennis en geld		De eerste Energiecoöperatie is gestart met Zonnedak De Korf, er zijn 280 panelen geplaatst. Een tweede Energiecoöperatie, ValleiZon - Nieuw Wilgenburg, heeft als doel het plaatsen van 350 panelen op een stal.
Energieket voortzetten als kenniscentrum voor verduurzaming bestaande bouw particulieren en bedrijven tot 2020.	IkWilWatt	Voortzetten bestaande contract t/m 2020		Het Energieket is in 2017 gefinancierd vanuit de 3-jarige projectsubsidie aan IWW. De voortzetting van het Energieket is meegenomen bij het Energieakkoord 2.0. Het Energieket wordt voortgezet via het CUP 3.1 Transitieagenda energie en het Energieakkoord 2.0, het deelakkoord voor particulieren.
Project 'Terugverdiend in 5 jaar'. IWW en BKL faciliteren met kennis en netwerk	Gemeente	RUD is uitvoerder		In 2016 zijn bij 33 bedrijven (vooral kantoren) energiecontroles uitgevoerd door de RUD Utrecht. Er is een vervolg opdracht voor de 2 ^e helft 2017 gegeven aan de RUD voor inventarisatie actualiteit milieuvergunningen, afhandelen EED en uitvoeren energiecontroles. Rapportage over de resultaten is geleverd. In 2018 zijn energiecontroles afgerond voor sportaccommodaties en gemeentelijke gebouwen. Vier vergunningen zijn geactualiseerd voor de energievoorschriften. Financiering vindt tot nu toe plaats vanuit bestaande middelen.

				Het project wordt verder ingevuld via de uitwerking van het Energieakkoord 2.0, deelakkoord met de boeren en daarna met de bedrijven.
Nieuwbouw (ook scholen) energieneutraal en circulair	WSL, Voila	Schept de kaders		In het Onderwijshuisvestingsplan, de nieuwbouw van het Huis van Leusden en de 2 ^e sporthal zijn de uitgangspunten energieneutraal en duurzaam / circulair bouwen meegenomen.
Nul-op-de-meter bestaande bouw, campagne (v.a. 2017)	IWW, WSL	Schept juridische kaders		VVE De Hamershof heeft eind 2016 gekozen voor NOM-renovatie van 97 appartementen. Bij de Energieweek die oktober 2016 is georganiseerd door IWW, waren 325 geïnteresseerden in het Nieuwe Wonen / NOM. Met name in de wijken Alandsbeek, Rozendaal en Groenhouten is interesse. De opvolging van de Energieweek heeft geleid tot het opstellen van een generiek advies voor 15 veel voorkomende woningtypen.
Vergroenen leges voor maatregelen en verruimen ruimtelijke kaders / procedures o.g.v. duurzaamheid	Gemeente	Uitvoering		Een voorstel tot vergroenen van de leges is opgenomen in de legesverordening 2018. Dit actiepunt is afgerond. Het onderdeel ruimtelijke kaders moet worden meegenomen bij het traject voor het omgevingsplan.
Vergroten fonds duurzaamheidsleningen naar €400.000,- revolverend tot 2030	Gemeente	Uitvoering		Het fonds voor de duurzaamheidsleningen is per 1 januari 2017 vergroot. Dit actiepunt is afgerond.

	Uitvoering loopt, voortgang naar verwachting.
	Knelpunten in de voortgang.
	Uitvoering gestaakt of nog niet gestart.

3.2 Made in Leusden - lokale en circulaire economie

Activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda	Aanjager	Rol van de gemeente	Voortgang	Stand van zaken
Opzetten netwerk van voedsel- en andere producenten. Zichtbaar maken wat in Leusden en omgeving wordt geproduceerd.	De Groene Belevnis			<p>Bij de Duurzaam Doen Dagen in oktober 2016 is een aanzet gegeven om dit netwerk in kaart te brengen. DGB heeft een eerste inventarisatie gemaakt van voedselproducenten en bij een aantal voedselproducenten de behoefte opgehaald. Dit is verwoord in een memo (nov 2017). De behoefte bij producenten ligt bij het stimuleren van duurzaam gedrag van consumenten, bewustwording vergroten over herkomst voedsel, informeren (waar kan je producten kopen) en producenten ondersteunen bij knelpunten.</p> <p>O-gen heeft in 2018 een Leader-aanvraag ingediend voor regio Utrecht-Oost inzake voedsel. Het project streeft naar het samenbrengen van producenten, consumenten, verwerkers, cateraars, restaurants etc.</p> <p>De gemeente heeft vanuit het bedrijvenbestand in kaart gebracht welke overige productiebedrijven er in Leusden zijn. Dit zijn er slechts een beperkt aantal. Deze bedrijven worden door de accountmanager bedrijven actief benaderd over een circulaire economie.</p>
Opstellen van een Plan van aanpak met begroting voor en organiseren en draaiend houden van een lokale streekmarkt in combinatie met andere kanalen, zoals bedrijfsrestaurants en kantine gemeentehuis of pop-up store	De Groene Belevnis	Netwerk ter beschikking stellen, meewerken aan co-financiers		<p>Er is 2 maal gepoogd om een streekmarktdag in de Biezenkamp te organiseren, maar er waren te weinig definitieve aanmeldingen (aan de aanbod-kant). De behoefte voor een streekmarkt lijkt vooral te komen vanuit de consumenten, maar minder vanuit producenten.</p> <p>DGB heeft i.k.v. de Voedselverkenning contact gelegd met Het Lokaal in Amersfoort. Daaruit blijkt dat het lokale voedsel vooral regionaal is.</p>
Eerste schets van een Voedselvisie en wat deze voor Leusden zou kunnen betekenen (projectvoorstel met begroting)	De Groene Belevnis, Vallei Horstee			<p>Een Voedselvisie is wellicht te abstract, een voedselverkenning past meer bij de schaal van Leusden. Een eerste aanzet is door DGB gegeven. Het gaat vooral om 'Weet wat je eet', bewust keuzes maken en bewust zijn van</p>

				de effecten. Uit de verkenning blijkt dat de doelstelling van '20 % lokaal.' te ambitieus is en niet aan te sluiten bij het verkleinen van de footprint.
Onder de aandacht brengen van Vallei Boert Bewust en andere activiteiten tbv het verkleinen van de afstand boer-consument	LTO, Vallei Horstee	Meenemen in de communicatie		Vallei Boert Bewust organiseerde een waaier van activiteiten waaronder Boerenerf markt en Smakelijke tour..
Opzetten (en gezond houden) up-cycle ateliers (inclusief een met reststroom Leusdens bedrijf en/of duurzaam ontmantelen van oude gemeentehuis)	Kringloopcentrum Leusden	Meedenken en werken aan reststromen oude gemeentehuis, meewerken aan co-financiering	 	Het oude gemeentehuis is zo veel mogelijk duurzaam ontmanteld. De fundering is blijven liggen. Voor meubilair dat overbleef, is bestemming gevonden bij diverse partijen uit de samenleving. Er zijn up-cycle ateliers (workshops) georganiseerd voor particulieren door het KCL (De Geredde Tas, Opruimen is (g)een kunst). Er zijn in Leusden slechts een paar overige productiebedrijven (zie hierboven).
Opzetten pop-up store	Kringloopcentrum Leusden	Schept de juridische ruimte (leegstaand pand) Meewerken aan co-financiering		Een pop-up store met 2 ^e hands goederen is gerealiseerd in de Hamershof door het KCL.

3.3 Groen en Duurzame Leefstijl

Activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda	Aanjager	Rol van de gemeente	Voortgang	Stand van zaken
Project Afvalvrije scholen, uitwerken en uitvoeren plan	Voila ism Jeugdgemeenteraad en DGB	Facilitator		In MFC Atria is september 2016 gestart met het project De Afvalvrije School. Alle Leusdense scholen hebben een intentie (rest) Afvalvrij. Bij kleinere scholen lijkt het project succesvoller dan bij de MFC's door o.a. ruimte gebrek. Het systeem van de gemeente om de scholen een afvalpas te bieden, lijkt positief te werken in combinatie met het project.
Operatie Steenbreek	DGB ism CML, WSL en waterschap Vallei en Eem	Mede organisator Trekker gemeentelijk deel		<p>Oktober 2016 is gestart met operatie Steenbreek in Leusden. Er zijn 2 werkateliers georganiseerd door DGB, gemeente en waterschap om partijen uit de samenleving bijeen te brengen en ideeën uit te wisselen.</p> <p>In het voorjaar 2017 zijn 2 Workshops Makkelijk Groen voor inwoners georganiseerd door DGB, Groei en Bloei en een plaatselijke ondernemer. Er kwamen in totaal 70 geïnteresseerden op af. Bij de Voortuinkeuringen is in 2017 door organisatie Groei en Bloei ook gekeken naar eisen vanuit operatie Steenbreek.</p> <p>Er is in 2018 een pilot gehouden om huishoudens te stimuleren om zelf maatregelen te nemen in hun voortuin (water op te vangen en tuin vergroenen). Deze pilot bij 35 woningen in Berkenlaan / Prunuslaan is bedoeld om ervaring op te doen t.b.v. grotere rioolvervangings in Achterveld in 2019. Er zijn ambassadeurs gezocht in deze wijk en communicatiemiddelen ingezet. De deelname is 33%. Het project is geëvalueerd.</p> <p>Steenbreek moet in het bredere kader van klimaatadaptie en vergroten biodiversiteit worden geplaatst.</p>
Inzaaien bijmengsels (braakliggende grond)	Grondeigenaren en gemeente			In het kader van nieuw beleid 2018 is voor de uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplan budget toegekend voor bloemrijke akkerranden en/ of inzaaien van bloemenmengsels in bermranden (€

				<p>12.000 structureel).</p> <p>De Vlindertuin in Leusden heeft in 2017 een aantal acties georganiseerd, zoals een vlindertelling en er is een nieuw stuk ingezaaid (bij de poel).</p>
<p>Fietsverbindingroutes tussen station Amersfoort en Leusden en tussen bedrijventerreinen en Leusden centrum promoten bij bedrijven en eventueel extra stimuleren door inzet elektrische fietsen</p>	U15	Meedenken		<p>De gemeente Leusden heeft februari 2018 een Fietsplan vastgesteld. De uitvoering van dit plan moet nog starten. Duurzame mobiliteit is opgenomen in het CUP Duurzame Mobiliteit 4.2 en Snelle Fietsroutes 10.3.</p>
<p>Stimuleren duurzaam vervoer algemeen</p>	Gemeente, IWW	Aparte bestuursopdrachten		<p>Duurzame mobiliteit is opgenomen in het CUP 4.2 in relatie tot Snelle Fietsroutes 10.3 en Verbeteren doorstroming Verkeer 10.4. In het kader van het CUP is budget gevraagd voor laadpalen voor Elektrisch rijden.</p> <p>Bedrijvenvereniging Leusden Noord heeft de ambitie dit in 2019 nader uit te werken</p>

3.4 Ondersteuning van duurzame initiatieven uit de samenleving

Activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda	Aanjager	Rol van de gemeente	Voortgang	Stand van zaken
<p>Jaarlijkse ontmoeting (festival) voor maatschappelijke / duurzame initiatieven en partijen die daarbij een rol (kunnen) spelen.</p>	<p>DGB</p>	<p>Faciliteren, Financiering</p>	<p></p>	<p>De publieksaftrap van de Duurzaamheidsagenda heeft oktober 2016 plaatsgevonden in de vorm van Duurzaam Doen Dagen en een afsluitende FestiFair op 29 oktober. De Groene Belevenis organiseerde deze aftrap. Er werd door diverse partijen uit de samenleving duurzame activiteiten georganiseerd of deelgenomen aan de FestiFair. De FestiFair heeft ongeveer 300 bezoekers en 50 kinderen getrokken, hiermee is 1,2% van de Leusdense inwoners bereikt. Tijdens de Duurzaam Doen Dagen organiseerde Ik wil wát de Energieweek en vond de aftrap van de Fair Trade week, de operatie Steenbreek en de Energiewedstrijd voor de bedrijven plaats. De Nacht van de Nacht trok ook veel bezoekers.</p> <p>Eind 2016 is een Duurzaamheidslunch georganiseerd door de gemeente voor een aantal belangrijke stakeholders die betrokken zijn bij de Duurzaamheidsagenda.</p> <p>Er is een duurzame route georganiseerd op 14 oktober 2017. Hierdoor werd duurzaamheid zichtbaar gemaakt en konden inwoners achter de schermen kijken o.a. bij het zwembad, een duurzame woning en een biologische tuin. In totaal zijn er 400 bezoeken afgelegd. De reacties waren enthousiast en de aanpak kan herhaald worden b.v. in de vorm van een duurzame huizen route.</p> <p>In 2017 zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd om te komen tot een Energieakkoord 2.0.</p> <p>In april 2018 organiseerde DGB bij de opening van het Struinseizoen een Groene Markt met 10 kramen van diverse organisaties en 180 bezoekers.</p> <p>In de Duurzame maand oktober '18 werden diverse activiteiten georganiseerd, zoals lezingen over Tiny Houses, het berekenen van de voetprint en een discussie avond over een Tegenlicht documentaire van Thomas Rau, Jan Terlouw-lezing. DGB organiseert dit</p>

